

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת אחמד טיבי

4609/25/פ

הצעת חוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם (תיקון – חבר כנסת ערבי בוועדת האתיקה), התשפ"ד–2024

- תיקון סעיף 13 ד1. בחוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם, התשי"א–1951¹, בסעיף 13 ד(ב)1, אחרי "בסיעות האופוזיציה" יבוא "ולפחות אחד מהם חבר כנסת ערבי מסיעה שרוב חבריה ערבים".
- תחילה תחילתו של חוק זה ביום תחילת כהונתה של הכנסת העשרים ושש.

דברי הסבר

חוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם, התשי"א–1951, קובע את הקמתה של ועדת האתיקה, הרכבה וסמכויותיה. על פי הוראות סעיף 13 ד(ב) לחוק, הרכב ועדת האתיקה יכלול שני חברים מסיעות הקואליציה ושני חברים מסיעות האופוזיציה שימונו על ידי יושב ראש הכנסת. סעיף 13 ד(ד) לחוק קובע כי הוועדה רשאית להטיל על חברי הכנסת הגבלות ועיצומים שונים ברוב קולות של כל חבריה, בגין הפרה של הוראות החוק וכללי האתיקה המותקנים מכוחו.

צירוף חבר כנסת ערבי לוועדת האתיקה הוא צורך חיוני, שאף היה נוהג מוכר עד הכנסת הנוכחית. מדובר בייצוג חשוב בוועדה שבסמכותה להטיל הגבלות ועיצומים משמעותיים נגד חברי כנסת באופן שיש בו כדי להגביל את יכולתם למלא את התפקיד שלשמו נבחרו. כפי שהתברר בכנסת העשרים וחמש, אי צירופו של נציג ערבי לוועדה צורם ונותן תוקף לדעה שיש בכוונת הוועדה או בכוונת חבריה להפלות לרעה את נבחרו הציבור הערבי בכנסת.

מטרת הצעת החוק היא להבטיח מינוי חבר כנסת ערבי מסיעה שרוב חבריה ערבים כחבר מן המניין בוועדה, ולא להשאיר את זהות חברי הוועדה לשיקול דעתו של יושב ראש הכנסת. לפי התיקון לא יחול שינוי במספר חברי הוועדה, אך שבמקום שימונו ארבעה חברים יהודים, ימונה לכל הפחות חבר אחד ערבי מביניהם.

מאחר שבכנסת הנוכחית כבר פועלת ועדת האתיקה, מוצע כי התיקון יחול מהכנסת הבאה.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ"ו באייר התשפ"ד (03.06.2024)